

Bestuursakkoord Water

‘Wel de zeggenschap, niet de zorgen’

Wim Drossaert

In het kader van de afgesproken tussenevaluatie van het Bestuursakkoord Water bekijken we hoe verschillende waterpartners samenwerken en wat de resultaten daarvan zijn. De afgelopen drie edities van Waterspiegel stond telkens één inspirerend voorbeeld van samenwerking in de waterketen in de spotlights. Deze laatste keer is dat: rioolbeheer voor de gemeente Noordwijkerhout.

Al in 2001 ontstonden de eerste contacten tussen de gemeente Noordwijkerhout, het hoogheemraadschap van Rijnland en drinkwaterbedrijf Dunea (toen: Duinwaterbedrijf Zuid-Holland). Mede in het licht van het Bestuursakkoord Water (BAW) is de samenwerking de laatste jaren geïntensiveerd. Met positieve gevolgen voor kwaliteit, kwetsbaarheid en kosten.

Op papier klinkt het eenvoudig: ‘Méér samenwerking in de waterketen’, maar de

praktijk bleek de afgelopen jaren weerbarstig. Gelukkig zijn er in alle regio's in Nederland inmiddels goede voorbeelden van geslaagde ketensamenwerking. Eén daarvan is het rioolbeheer dat drinkwaterbedrijf Dunea al geruime tijd uitvoert voor de gemeente Noordwijkerhout.

‘Er was destijds bij de gemeente niet voldoende capaciteit om het rioolbeheer in eigen beheer uit te voeren’, aldus Wim Drossaert, algemeen directeur van Dunea.

‘Men wilde de kwetsbaarheid verminderen en zocht partners voor een adequate oplossing. Samen met het hoogheemraadschap van Rijnland hebben wij die uitdaging aangenomen. Dunea heeft veel kennis van en ervaring met assetmanagement, terwijl het waterschap natuurlijk heel veel inzicht heeft in de afvalwaterstromen die vanuit de riolering naar hun zuiveringen komen. Door doelmatige samenwerking kunnen kosten worden bespaard. Daarbij blijft de gemeente de eigenaar van het riool. De ge-

meente heeft zo wel de lusten van een goed werkend riool en niet de lasten van het bijbehorende beheer.'

Hoogheemraad Jeroen Haan, bij Rijnland verantwoordelijk voor de samenwerking in de waterketen: 'De methodiek die Dunea gebruikt voor haar drinkwaterleidingen om, naast risico's zoals ouderdom en materiaalslijtage door bodemsoort, ook schade aan de omgeving mee te laten wegen in het vervangingsbeleid, konden wij ook toepassen op onze afvalwaterpersleidingen. Het brengt theorie en praktijk bij elkaar. Door gebruik te maken van de expertise van Dunea is beter in beeld wáár de risico's liggen, met een positief gevolg voor de kwaliteit en daarmee ook de kosten van beheer en onderhoud.'

Bij de gemeente Noordwijkerhout heeft wethouder Martijn Bilars dit onderwerp in zijn portefeuille: 'Onze gemeente vaart wel bij deze samenwerking. In plaats van achter klachten en storingen aanhollen, kunnen wij ons bezighouden met regievraagstukken, zoals het goed afstemmen van werkzaamheden.'

Lagere lasten

De samenwerking kreeg verder vorm in een stuurgroep, die verantwoordelijk is voor beleid en financiën. Een projectgroep, die elke zes weken bij elkaar komt, zorgt voor de uitvoering, op basis van een projectmanagementsysteem van Dunea.

Jeroen Haan

De samenwerking is succesvol gebleken. 'Kwetsbaarheid speelt geen rol meer, de kwaliteit is geborgd en de lasten voor de burger in de gemeente Noordwijkerhout zijn zelfs gedaald', vertelt Drossaert. 'Eind oktober is besloten de samenwerking weer te verlengen', aldus Bilars: 'Dit levert de inwoners van de gemeente Noordwijkerhout een hogere kwaliteit van voorzieningen op, tegen lagere kosten. Zo'n samenwerking verleng je graag.'

Haan: 'Een mooi voorbeeld voor andere gemeenten dat samenwerking in de keten écht werkt en dat de burgers hier uiteindelijk ook voordeel van hebben. Rijnland is in gesprek met andere gemeenten om dergelijke samenwerkingsvormen onder de aandacht te brengen. En met succes.'

Samenwerking uitbreiden

Drossaert: 'Het is wel ons doel om samenwerking op te schalen, om op die manier ook grotere kostenvoordelen te kunnen bereiken. Dat geldt voor deze vorm van samenwerking, maar wij staan ook open voor andere initiatieven die bijdragen aan lagere kosten voor de maatschappij. In dat kader hebben wij het afgelopen jaar enkele bestuurlijke bijeenkomsten georganiseerd om het animo bij andere gemeenten in de Bollenstreek te peilen. De bereidheid blijkt aanwezig, dus dat biedt kansen voor alle partijen.'

Bilars beaamt dat: 'De gemeenten in de Bollenstreek werken op tal van terreinen samen. Het zou een goede zaak zijn als deze samenwerking zich ook op het gebied van water zou uitbreiden. Een grotere omvang biedt meer mogelijkheden bij gezamenlijke aanbestedingen.'

Haan: 'Ook wij merken die bereidheid en dat is een goed fundament voor uitbreiding van de samenwerking in de keten. Rijnland staat altijd open voor nieuwe werkwijzen en deze samenwerking laat zien dat daar veel winst te behalen is!'

Martijn Bilars

Brede samenwerking

Goede samenwerking tussen ketenpartners wordt steeds belangrijker, maar er blijven ook altijd uitdagingen, aldus Drossaert. 'Doordat je elkaar kent en werkzaamheden onderling goed op elkaar kunt afstemmen, kunnen de lasten omlaag, dat hebben wij in de praktijk aangetoond. Andersom stijgen de totale kosten als partijen elkaar niet weten te vinden, of als er geen of onvoldoende oog is voor elkaars belangen. Zo merken wij bijvoorbeeld dat bij structuurvisies of bestemmingsplannen nauwelijks rekening wordt gehouden met de ondergrondse infrastructuur van de drinkwaterbedrijven.'

'Een bouwplan wordt eerst vrijwel geheel uitontwikkeld en aan het einde volgt dan nog even de vraag: 'Zitten daar eigenlijk waterleidingen in de grond?' Dan zadel je ons – en daarmee de burger – op met hoge kosten, terwijl dat vrij eenvoudig kan worden voorkomen, door de betrokken partijen vroegtijdig te informeren en te betrekken bij procedures. Wij hebben wel meegeemaakt dat een grote rivierwatertransportleiding moest worden omgelegd voor een bushalte. Dat kost miljoenen, terwijl zo'n bushalte misschien € 20.000 kost... Ook in dat soort samenwerking is volgens mij nog veel winst te behalen.'

MINDER KWETSBAAR,
HOGE KWALITEIT, LAGERE LASTEN
